

Handläggare
John Areschoug

Till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Telefon:
50828994

Tertialrapport 2 2016 för Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar följande

1. Godkänna förvaltningens förslag till tertialrapport 2 samt överlämna den till kommunstyrelsen.
2. Godkänna förvaltningens förslag till omslutningsförändring med 2,7 mnkr för ökade kostnader och intäkter för projekt och utveckling av e-tjänst.
3. Justera beslutet omedelbart.

Gunnar Söderholm
FörvaltningschefMikael Nyberg
Avdelningschef

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat

I tertialrapport 2 prognostiseras ett nettoutfall om 109,2 mnkr, dvs. ett överskott om 2,7 mnkr jämfört med budget på 111,9 mnkr.

Det prognostiserade överskottet beror på lägre personal-kostnader på flera avdelningar och högre intäkter från framförallt luftmätningar.

Nedanstående tabell visar utvecklingen av nämndens budget för 2016.

	Kostnader	Intäkter	Netto
KF budget 2016	193,9	-96,1	97,8
Budgetjustering för lokala åtgärdsprogram	5,0		
Budgetjustering naturreservat	0,3		
Budgetjustering för hantering av fordon	2,0		
Omslutningsförändringar	13,1	-13,1	
Budget avstämningsärendet	214,3	-109,2	105,1
Budgetjustering lokala åtgärdsprogram	6,8		
Omslutningsförändringar	2,7	-2,7	
Budget efter T1	223,8	-111,9	111,9

I avsnittets sammanfattande analys i bilaga 1, som är tertiärrapportens rapportdel, finns ett sammandrag av det viktigaste arbetet och resultaten under 2016. Beträffande de områden i VP 2016 där nämnden fick extra medel kan följande rapporteras:

Extra medel till MHN i budget

Nedan redogörs för de områden som nämnden erhållit extra medel för i budget.

- *Energicentrum, ökad samverkan samt utåtriktat arbete (2,5 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Särskilda satsningar på utåtriktat arbete görs genom att arrangera den internationella konferensen Building Sustainability 2016 samt arbetet med att utveckla en avtalsmodell för energieffektiv fastighetsförvaltning för BRF:er och mindre fastighetsägare. Genom satsningarna kan även fler tekniska förstudier genomföras liksom ett ökat antal seminarier kring förnybar energi och energieffektivisering i stadens verksamheter.
- *Handlingsplan för god vattenstatus; provtagningar och personella resurser (3,5 mnkr):* Personalförstärkning till arbetet med att ta fram lokala åtgärdsprogram enligt Handlingsplanen för god vattenstatus har skett. Miljöövervakningen av vatten, sediment, fisk och övriga biologiska kvalitetsfaktorer som utgör ett viktigt underlag till de lokala åtgärds-

programmen har utökats med fler lokaler, provtagningstillfällen och fler ämnen. Medel för att ta fram lokala åtgärdsprogram enligt Handlingsplanen för vatten söks ur Central medelsreserv 2.

- *Kemikaliesmart förskola- fortsatt verksamhet vid kemikaliecentrum (2,0 mnkr;):* Arbetet med kemikaliesmart förskola har intensifierats. En webbutbildning riktad till förskolechefer och personal har lanserats och ett pilotprojekt för kemikaliesmart renovering har startats i samarbete med SISAB och Hägersten Liljeholmens stadsdelsförvaltning. En kemikaliekommunikatör har tillsvidareanställts och arbetet med kommunikation med konsumenter, näringsliv och stadens anställda har växlats upp. Medlen har möjliggjort en utökning av personal till arbetet med kemikaliesmart förskola samt förlängning av ett vikariat för förstärkning av arbetet med implementering av kemikaliehanteringssystemet som upphandlas under våren 2016.
- *Utvecklingsprogram ökad tillgänglighet och funktioner för naturreservat (2,0 mnkr):* Medlen kommer att förbrukas under året. Miljöförvaltningen jobbar med budgetmålet ”att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt arbeta med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten” genom projekt Pilot Flatens naturreservat.

Under våren 2016 har projektgruppen genomfört en förvaltningsövergripande workshop med berörda aktörer för att identifiera behov och möjligheter inom pilotområdet. Vidare har analyser av befintliga värden samt behov av tillgänglighet, målpunkter, service och pedagogisk verksamhet för olika målgrupper påbörjats samt möjlighet till nyskapande av naturmiljöer. Projektgruppen avser att presentera en bärande idé för hela området med förslag till lösningar och åtgärder under hösten 2016, enligt tidplan. Under 2017 ser förvaltningen ett behov av resurser för vidare utredningar för utveckling av kommunikationsinsatser och utveckling av naturmiljöer.

- *Förstärkta miljöambitioner och tillsyn (5,4 mnkr):* Medlen utgör egentligen en justering för den fel-skrivning som skedde i budgeten 2015 och motsvarar

de medel som nämnden tilldelades i avstämningsärendet i början på 2015. De används för den reguljära tillsynsverksamheten och syftet är även att öka information och vägledning till verksamhetsutövarna.

- *Miljöinformation GlashusETT och medborgarenkät (1,3 mnkr)*: Förvaltningen har uppdaterat informationsmaterial som kan användas av GlashusETT. Medborgarenkäten som undersöker Stockholmarnas miljövanor och attityder utförs var tredje år och årets undersökning är den 6:e i raden. Enkäten går ut under hösten 2016 och resultatet presenteras i en rapport under våren 2017.
- *Genomförande strategi för ekosystemtjänster (0,8 mnkr)*: Ett utkast till strategi för ekosystemtjänster har tagits fram gemensamt av exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen. I samband med att denna skulle fastställas i nämnderna beslöts att inarbeta delar av detta i arbetet med att ta fram en ”Strategi och riktlinjer för ett grönare Stockholm”. Arbetet har beretts av stadsledningskontoret där tre avstämningsmöten hållits med representanter för stadsbyggnad, trafikkontor, exploateringskontoret och miljöförvaltningen. Efter en intern remissrunda föreläggs förslaget till hårda FC och överlämning till kommunstyrelsen.
- *Åtgärder för bättre ljudmiljö i staden (0,8 mnkr)*: Medlen kommer att förbrukas under året. Diskussioner har inletts med trafikkontoret om exempelvis att ta fram en strategi för var asfalt med mindre stenstorlek läggs ut och därmed minskar bullret i staden. Utöver detta kan nämnas att ett förslag till ”Vägledning för hantering av omgivningsbuller vid bostadsbyggande i Stockholm” ska färdigställas under hösten med trolig anmälan i MHN i november.
- *Laddinfrastruktur (0,6 mnkr)*: Medlen kommer att förbrukas under året. Miljöförvaltningen bistår trafikkontoret med framtagande av mål för laddinfrastrukturen och utredning om möjligheter att inrätta laddgator. Under hösten kommer förvaltningen ta hjälp för att utvärdera användningen av den publika

laddinfrastrukturen. Informationsinsatser till bostadsrättsföreningar om hur laddning ska sättas upp i garage planeras till hösten (checklistor, seminarier, instruktionsfilm).

Extra medel till MHN från Central medelsreserv:

Framtagande av lokala åtgärdsprogram (11,8 mnkr): Medlen kommer att användas till färdigställande av lokala åtgärdsprogram och till underlag för framtagande av nya åtgärdsprogram. Många av aktiviteterna kräver konsultstöd och arbetet har under året varit upphandlingsintensivt. Flera av de större upphandlingarna kommer att löpa över årsskiftet och förvaltningen behöver därför äska ytterligare resurser för det fortsatta arbetet i samband med VP-processen inför 2017.

- Underlag för färdigställande av lokalt åtgärdsprogram Brunnsviken. 1000 000 kr.
- Underlag för färdigställande av lokalt åtgärdsprogram Bällstaån. 560 000 kr.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Råcksta träsk – påbörjas under året och slutförs i version 1 under 2017. 565 000 kr.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Judarn och Kyrksjön – påbörjas under året och slutförs i version 1 under 2017. 595 000
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Ulvsundasjön – påbörjas under året och slutförs i version 1 under 2017. 760 000 kr.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Magelungen, Drevviken och Forsån – påbörjas under året och slutförs i version 1 under 2017. 900 000 kr.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Långsjön – påbörjas under året och slutförs i version 1 under 2017. 500 000 kr.
- Underlag för framtagande av lokalt åtgärdsprogram Trekanten – påbörjas under året och

slutförs i version 1 under 2017. 450 000 kr.

- Utredning av värdet av Stockholms vatten (prioriteringsunderlag för åtgärder enligt de lokala åtgärdsprogrammen). 650 000 kr.
- Utredning om vandringshinder i Tyresåns utlopp. 250 000 kr.
- Undersökning av biocidfärg på båtbottnar i båtclubbar i Mälaren. 1000 000 kr
- Utredning av förbättring av funktionerna hos dagvattendamm i Kräppladiket och Hjulsta vattenpark. 365 000 kr.
- Utredda och genomföra miljöförbättrande åtgärder vid Solvalla. 30 000 kr.
- Ta fram plan för uppföljning av effekter av genomförda åtgärder. 730 000 kr.
- Projektstöd i framtagande av konkreta vägledningar till stadens nya dagvattenstrategi. 700 000 kr.
- Särskild utredning av fosforfraktionering samt miljögifter och metaller i sediment i prioriterade vattenförekomster. 1400 000 kr
- Utredning av riktvärden för förorenat vatten och teknislösningar. 650 000 kr.
- Förstudie och förprojektering av hållbar dagvattenhantering på parkeringsyta 250 000 kr.
- Framtagande av riktlinjer för dagvatten från miljöfarlig verksamhet 400 000 kr.
- Temadag vattensamverkan 45 000 kr.
- *Hantering av fordon inom kommunkoncernen (2,0 mnkr)*: Medlen kommer att förbrukas under året. Personalbehovet för funktionen har bedömts till två personer. Under 2016 går 600 Tkr till lönekostnad (7 månader) för nyrekryterad fleet manager. Cirka 400 tkr är dedikerade till fordonshanteringen, bl a för

teknisk loggningsutrustning till bilarna. Resterande 1 Mkr går till befintlig personal som har ändrade arbetsuppgifter.

Under våren 2016 har en fordonsstrategi och nya fordonsriktlinjer tagits fram av förvaltningen i samarbete med stadslednings- och servicekontoren. Denna antogs av MHN i juni och är på remissrunda, före vidare befordran till kommunfullmäktige för beslut. Därutöver pågår arbete med att få alla fleet manager-funktionens delar på plats med avyttring, service och uppföljning av fordon m.m.

Samordna kommunikering av rekreationsvärden i stadens befintliga och tillkommande natur- och kulturresevat (0,3 mnkr): Medlen kommer att förbrukas under året och kommer att bekosta ett utvecklat GIS-underlag där GC-vägar framgår, ett studiebesök för förvaltare av reservaten för att lyfta fram goda exempel.

Aktiviteter beslutade av kommunfullmäktige

Nedanstående aktiviteter har beslutats av KF för MHN och ska leda till att KF:s mål för verksamhetsområdet och inriktningsmål uppnås.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bidra till att kommunfullmäktiges målsättning om antalet markanvisade bostäder kan nås:* Exploateringsnämnden har markanvisat 6 261 bostäder hittills i år och prognosen för markanvisningar under 2016 visar på goda möjligheter att uppnå årsmålet om 8000. Fördelningen HR/BR är balanserad. Förvaltningen granskar från och med årsskiftet 2015/2016 i stort sett samtliga förslag innan markanvisning sker. En snabb analys över bullersituationen på platsen, luftkvalité, ekologi, förekomst av markföroreningar etc tas upp och delges exploateringskontorets projektledare.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska medverka i den förberedande planeringen för en framtida bostadsexploatering på nuvarande Bromma flygplats:* I samband med att staden överlämnade underlag till den statliga utredningen om Brommas framtid bidrog förvaltningen med underlag, bland annat om markföroreningssituationen på fältet.

- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, i samverkan med berörda nämnder och bolag, delta i arbetet med att förbättra planeringen för förskole- och skolgårdar :* Hittillsvarande arbete har resulterat i ett förslag till hur barnkonsekvensanalyser ska genomföras i planeringen. Arbetet med att förbättra för förskole- och skolgårdar i planeringen har ännu ej startats.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska bistå Stockholm Vatten AB med information för att underlätta driften av GlashusETT som center för information om stadens miljö- och klimatarbete:* Förvaltningen har fört dialog med ansvariga för GlashusETT och informerat om vilket stöd förvaltningen kan ge till verksamheten i form av informationsmaterial, interaktiva utställningar, föreläggning av seminarier till glashuset m.m. Ansvariga för GlashusETT ska återkomma till förvaltningen när de har konkretiserat behovet av stöd för verksamheten.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska medverka i kommunstyrelsens arbete med att utreda hur metoder för livscykelanalys kan bidra till hållbar utveckling:* Förvaltningen deltar fortlöpande i utvecklingsarbete kring livscykelanalyser, bl.a. i samarbete med IVL och IVA, för att ta fram underlag för att i framtiden kunna ställa LCA-krav i nybyggnadsprojekt och vid större ombyggnader. Test genomförs i Norra Djurgårdsstaden med att föra in LCA-kriterier i markanvisningstävlingar i samarbete med exploateringskontoret. I samarbetet med IVA jämförs ett trähus ur ett LCA-perspektiv med en tidigare genomförd LCA-studie av ett energieffektivt hus byggt med betongstomme. Förvaltningen följer även fastighetskontorets arbete med LCA-kriterier för evakueringsbyggnader samt Stockholms hems LCA-beräkning av plusenergihusen som ska byggas i kvarteret Brofästet i Norra Djurgårdsstaden.
- *Stockholm Vatten AB ska i samverkan med trafiknämnden miljö- och hälsoskyddsnämnden, exploateringsnämnden och Stockholm Parkering AB genomföra pilotprojekt med hållbara dagvattenlösningar :* Stockholm Vatten ansvarar för aktiviteten. Bolaget utreder för närvarande, i samråd med mark-

ägaren S:t Erik Markutveckling AB (kommunalt bolag), möjligheten att på delar av parkeringsplatsen vid sitt nya huvudkontor omhänderta dagvattnet med hållbara lösningar som är i linje med stadens nya dagvattenstrategi. Förslag till åtgärder har tagits fram. Stockholm Vatten för också samtal med Stockholm Parkering AB om möjligheten att införa hållbar dagvattenhantering på parkeringsbolagets parkeringsplatser. En parkeringsyta i Rågsved har valts ut för fortsatt utredning.

- *Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden utreda förutsättningarna för att göra Norra och Södra Djurgården samt Lillsjön till naturreservat: Avrapportering har skett till MHN om förutsättningar för N och S Djurgården samt Lillsjön.*
- *Exploateringsnämnden ska, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsätta arbetet med inrättandet av naturreservat i Årstaskogen och Årsta holmar samt Kyrkhamn: Förvaltningen har medverkat i diskussioner om att ändra förslaget till reservatsgräns för Årstaskogen och Årsta holmar för att möjliggöra fler bostäder.*
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska, tillsammans med berörda stadsdelsnämnder, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och exploateringsnämnden, arbeta med att tillgängliggöra stadens naturreservat för stockholmarna samt arbeta med hur rekreativa och ekologiska värden kan utvecklas och stärkas i reservaten: Miljöförvaltningen har tillsatt projektgrupp, styrgrupp och upprättat projektplan samt aktivitetsplan för pilotprojekt som genomförs i Flaten. Förvaltningen har tillsammans med projektgruppen genomfört ett referensgruppsmöte och påbörjat planering av en förvaltningsövergripande workshop. Utredningsarbetet har påbörjats. Till exempel utredning/analys av befintliga värden och behov, tillgänglighet för olika målgrupper samt behov av kanalisering av aktiviteter och åtgärder. Även utredning om ekologisk utveckling av gräsmarker har påbörjats.*

- *Exploateringsnämnden ska tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden, fortsätta arbetet med implementering av ekosystemtjänster och grönyte-kompensation i stadens verksamheter:*
Under våren har arbetet med att ta fram en ”Strategi och riktlinjer för ett grönare Stockholm” pågått. Arbetet har beretts av stadsledningskontoret där tre avstämningsmöten hållits med representanter för stadsbyggnad, trafikkontor, exploateringskontoret och miljöförvaltningen. Efter en intern remissrunda föreläggs förslaget till hårda FC och överlämning till kommunstyrelsen.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska genomföra enkäten Miljö och miljövanor i Stockholm):*
Medborgarenkäten som undersöker Stockholmarens miljövanor och attityder utförs var tredje år och årets enkät är den 6:e i raden. Enkäten går ut under hösten 2016 och resultatet presenteras i en rapport under våren 2017.
- *Trafiknämnden ska ta fram ett program för avfallshantering i stadens offentliga rum, tillsammans med stadsdelsnämnderna, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten Avfall AB:* Ett inledande möte har genomförts tillsammans med Trafikkontoret, Stockholm Vatten Avfall AB och Miljöförvaltningen. Vid mötet presenterade de olika förvaltningarna en lägesbild och vad som kan tänkas tas upp i ett program för avfallshanteringen i det offentliga rummet. Ett utkast till program har tagits fram och Miljöförvaltningen kommer att lämna synpunkter på programmet under sommaren. I utkastet till program beskrivs hur förvaltningarna idag arbetar mot nedskräpning och för att öka källsorteringen på allmän platsmark. Vidare hur förebyggande arbete mot nedskräpning ser ut, vilka utmaningar som finns i arbetet, på vilket sätt staden kommunicerar kring avfallshanteringen och idéer om vad som kan göras i framtiden. Nytt möte och fortsatt arbete sker efter semestrarna.
- *Socialnämnden ska i samarbete med trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden utreda en gemensam hantering av satellitserveringar:*
Miljöförvaltningen har efter kontakt med

Socialförvaltningens tillståndsenhet blivit hänvisad till Trafikkontoret. Trafikkontoret kommer att inkludera detta uppdrag i "Levande Stockholm". Uppdraget inbegriper ett ökat stadsliv och trivsammare vistelsemiljöer. I uppdraget har även hanteringen av satellitserveringar inkluderats. En satellitservering är en uteservering som inte ligger i direkt anslutning till restaurangen. Ambitionen är att under 2016 starta upp och genomföra tre gågator (Swedenborgsgatan, Skånegatan och Rörstrandsgatan) och en pop-up park (Humlegårdsgatan) under sommarsäsongen 2016. Ett första möte har genomförts tillsammans med trafikkontoret för att identifiera frågor som omfattas av miljöbalken. Efter sommaren kommer en utvärdering att skrivas där miljöförvaltningen får möjlighet att lämna synpunkter.

- *Arbetsmarknadsnämnden ska i samråd med stadens nämnder och bolag utveckla ett utbud av platser för kommunala visstidsanställningar som motsvarar behoven hos aspiranterna. Stadens nämnder och bolag ska medverka i arbetet med att bereda platser för visstidsanställda VS:* Miljöförvaltningen bereder plats åt kommunala visstidsanställningar i den mån verksamheten tillåter i väntan på att arbetsmarknadsnämnden tar initiativ till samverkan i frågan.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska mäta och analysera den statistik som relaterar till individer uppdelad efter kön:* Miljöförvaltningen genomför varje år en lönekartläggning där löneläget också analyseras utifrån kön. Inom tillsynsarbetet finns i dagsläget ingen könsuppdelad statistik att tillgå.
- *Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet ska jämställdhetsintegreras i syfte att synliggöra effekten av nämndens beslut och resursfördelning utifrån kön:* Miljöförvaltningen har under året inlett dialog med Södertörns högskola med en förhoppning om att kunna genomföra studier inriktade på jämställdhet och mångfald vid tillsynsarbete i samverkan med högskolan. Det behöver dock fortsatt understrykas att resursfördelning utifrån kön är en speciell utmaning för den typ av verksamhet (som i huvudsak vänder

sig till företag och andra verksamheter) nämnden bedriver.

Obligatorisk nämndindikator

Nämnden har endast en obligatorisk nämndindikator i VP 2016. Kommentaren avser prognos för måluppfyllelse.

Sjukfrånvaro. (Målvärde 2,4 % 2016): Utfall i tertialrapport 2 är 3,7 %. Miljöförvaltningens sjukfrånvaro ökar i likhet med den trend som ses i samhället i stort. Ökningen beror främst på ökad långtidssjukfrånvaro.

SLUT

Bilagor

- 1 Tertialrapport 2, 2016
- 1.1 SLK:s blankettset för ekonomin.
- 1.2 Uppföljning av tillsynsplanen.
- 1.3 Samarbete med akademien.